

Fahamka Xidhiidhka, Galmada iyo Caafimaadka Waxbarashada dugsiiga sare ee ilmahaaga: tilmaamaha waalidiinta

Waxaanu doonaynaa in dhamaan caruurta ay ku korto caafimaad, badbaado, oo ay awoodaan inay maamulaan caqabadaha iyo fursadaha Ingiriiska ee casriga ah. Waa taas sababta, laga bilaabo Sebteember 2020, dhammaan carruurta da'da dugsiiga sare loogu dhigayo Waxbarashada Xidhiidhka iyo Caafimaadka.

Maadooyinkan waxaa loo nashqadeeyay in ay caruurta u diyaariso aqoonta xidhiidhka si ay u gaadhaan go'aan wax ku ool ah oo ku saabsan badqabkooda, caafimaadkooda iyo xidhiidhkooda sidoo kale diyaar u ahaanshaha noloshu qofka wayn uu guul ah. Caalamka dhamaan dadka yaryar wuu ka duwan yahay muuqaalkii uu lagaa 20 sano kadib markii manhajkan waxa laga badalay - oo caqabadahaahi waxay macluumaadka keenayaa qarniga 21aad, markaa tani waxay la xidhiidhaa ilmahaaga.

Dugsiiga ilmahaagu waxa uu bixinayaa duruusta qaab waafaqsan da'da iyo koriinka munaasabka ah oo waxaa lagu xisaabtamayaa xasaasiyada baahiyaha iyo diinta arydooda.

Waxbarashada Gamalda iyo Waxbarashada Xidhiidhka

Waxbarashada Galmada iyo Xidhiidhka waxay laga soo dhigaa dugsiiga hoose. Waxaa lagu doonayaa in dadka dhalinyarta ah Waxaa sheego baahida loo qabo in la yeesho xidhiidh caafimaad qaba, kobcinta oo nooc walba ah.

Dugsiiga ilmahaagu waxa uu dhigi doonaa sida xidhiidhka caafimaadka qaba iyo kaan caafimaadka qabin u eg yihiin iyo waxa saxiibka, cida lala shaqeeyo iyo guurka guusha ah ama ka dadaalka xidhiidhka ka dhiga mid wanaagsan. Wakhtiga munaasabka ah, waxaa diirada la saari doonaa hormarka xidhiidhka, in lagu xoojiyo ilmahaaga aqoonta uu ugu baahan yahay si loo ilaaliyo badbaadada, ay uga warqabaan ikhtiyaarada iyo caafimaad qabkooda inta ay ku socdaan noloshu dadka waawayn.

Dhamaadka dugsiiga sare, ardayda waxaa loo dhigay:

- qoyska
- xidhiidhka qadarinta leh, oo uu kamid yahay asxaabtinimadu
- warbaahinta barashada-ka (baraha bulshada)
- badbaado qab
- xidhiidhka jacayl iyo galmo, oo ay ku jiraan caafimaadka galmada

Waxaad macluumaad dheeraad ah ka heleysaa adiga oo ka baadhaya **'relationships and health education (waxbarashada xidhiidhka iyo caafimaadka)'** GOV.UK.

Waxbarashada Caafimaadka

Waxbarashada Caafimaadka waxaa loogu talo galay in ilmahaaga lasiiyo macluumaadka u ugu baahan yahay si uu go'aan wanaagsan u gaadho oo ku saabsan caafimaadkiisa iyo badqabkiisa, in la aqoonsado mushkiladaha lafteeda iyo waxyaabaha kale, si loo doonto taageero ilaa inta hore ee macquulka ah marka ay timaado.

Dhamaadka dugsiiga sare, ardayda waxaa loo dhigay:

- badqabka maskixiyani
- badbaadada iyo waxyeelada internetka
- caafimaadka jidhka iyo jimicsiga
- wax cunista caafimaadka qabta
- mukhaadaraadka, khamrida iyo tubaakada
- caafimaadka iyo ka hortaga
- kaalmada caafimaadka ee kowaad ee aas aasiga ah
- isbeddelka jidhka dhawr iyo toban jirada ah

Waxaad macluumaad dheeraad ah ka heleysaa adiga oo ka baadhaya **'relationships and health education (waxbarashada xidhiidhka iyo caafimaadka)'** GOV.UK.

Xuquuqdaada waalid ahaan

Casharka muhiimka ah ee ilmahaaga aad uga dhigayso xidhiidhka caafimaadka qaba, waa inaad naftaada ilaalisaa oo aad bad qabtaa, taas oo lagu maamuusayo oo lagu qiimaynayo manhajkan cusub. Wax ka dhigida dugsiga waxa ay xoojinaysaa oo ay dheeraad siinaysaa duruusta aad ilmahaaga barayso inta uu korayo.

Dugsiga ilmahaaga waxaa looga baahan yahay inuu kaala tashado marka uu diyaarinayo ee uu dib u cusboonaysiin ku samaynayo xeerarka Xidhiidhka, Galmada iyo Caafimaadka Waxbarashada. Xeererkan waa in lagu baahiyaa online ahaan oo ay cid walbaaba heli kartaa iyada oo bilaash ah.

Waxaad ka dhiiban kartaa fikirkaaga, oo taasina waxay ka caawinaysaa dugsiga ilmahaaga inuu go'aansado sida iyo goorta uu ka hadli doono macluumaadkan tilmaamaha. Waxay ka caawin kartaa inay go'aamiyaan haddii ay dhigayaan macluumaad dheeraad ah oo aan waajib ahayn. Dugsiyadu waxaa looga baahan yahay inay xaajijiyaa in waxay dhigayaan ay da'da munaasab ku tahay iyo diinta dardayda.

Dugsiyada qaar waxay bilaabi doonaan dhigista laga bilaabo Sebteember 2019 - haddii aad doonayso inaad macluumaad dheeraad ah ka ogaato, waxaad kala hadashaa dugsiga ilmahaaga wixii ku saabsan waxa u qorshaysan inay dhigaan.

Xuquuqda inaad kala baxdo ilmahaaga

Kalama bixi kartid ilmahaaga Waxbarashada Caafimaadka iyo Waxbarashada Xidhiidhka waxyaabaha kamidka ah Waxbarashada Xidhiidhka iyo Galmada maadaama ay muhiim u tahay dhamaan caruurta inay helaan macluumaadkan, oo ay bartaan maadooyinka lagaga hadlayo sida asxaabtinimada iyo sida uu badbaado u qabay.

Haddii aanad doonaynin in qaybo ama dhamaan duruusta Waxbarashada Galmada lagu bixiyo dugsiga sare, waxaad dalban kartaa in laga saaro. Maamulaha ayaa eegi doona dalabkaaga oo kaala hadli doona, waxaanu ku bixin doona tan dhamaan laakiin waxaa laga soo reebayaa manhajka, ilaa sadex seemistar oo dugsiga ah kahor inta aanu noqon ilmuhu 16 jir. Heerkan, ilmahaagu waxa uu dooran karaa inuu qaado Waxbarashada Galmada haddii ay doonayaan, oo dugsigu waa inuu u diyaariyo in ilmahaagu ku qaado waxbarashadan mid kamid ah sadexdaa seemistar (iyada oo ay jiraan xaalado laga soo reebaa moojee).

Haddii dugsiga ilmahaagu uu qorshaynayo inuu duruustan dhigayo laga bilaabo Sebteember 2019, xuquuqdaada inaad kala baxdo ilmahaaga Waxbarashada Galmada waxaa maamulaha xeerka wakhtigan markaa waa khasab sanad dugsiyeedka 2019/20 - ilmahaagu kama bixi karo, oo macalinka heedh maastarku ma beddeli karo taas. Taasi waxay sidaa ahaan doontaa ilaa Sebteember 2020, marka dariska cusub oo waajib noqonayo oo xuquuqda cusub ee hagaysa kala bixidu ay dhaqan galayso.

Manhajka sayniska ee dugsiyada oo dhan waa in lagu hayaa oo ay ku jiraan hormarka bilaa aadanka, oo ay ku jiraan taranka, kaas oo aan xuquuq loo lahayn in laga saaro.

Department
for Education

Haddii aad doonayso inaad wax badan ka ogaato waxa loo dhigo oo ka qayb ah casharada cusub, shayga ugu wanaagsan ee aad samayn kartaa inaad kala hadasho dugsiga ilmahaaga.